

GRONINGER

ALGEMEEN

VOOR

STAD GRONINGEN.

COURANT.

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJZEN.

WEENEN den 10 Februarij.

De winter is hier ten tweedenmale begonnen. De koude neemt weder met ieders angst, tekenende de thermometer aanhoudend 8 en 11 gr. Met volle rust kan de winter van dit jaar onder de strengste dezer eeuw worden genoemd. Als een bewijs hiervan kan dienen, dat de wolven uit Hongarij tot diep in Oostenrijk doordringen. Voor eenige dagen werd een bijzonder groote wolf, die waarschijnlijk uit het Hongaarsch-Karpatische gebergte was gekomen, door den houthuister op het landgoed van den graaf von Brenner aan de Zaye gedood en herwaarts gezonden. In Hongarij worden vele ongelukken door deze hongerige dieren veroorzaakt.

Volgens Hongaarsche dagbladen zijn den 23 Januarij j.l., behalve Temesvár, ook Pancsova, Weiskirchen, Oavicza, Gr. St. Miklos en Oud-Ofsova door de Hongaarsche soldaten vernield. Inzonderheid in Oud-Ofsova was de vernieling hevig en sterk, zoodat het lot van Lissabon (in het jaar 1755) — geheele verwoesting van alle gebouwen — duchtig. Geen huis is onbeschadigd gebleven, en het posthuis heeft schier zyne bewoners onder deszelfs puin begraven. De geweldige, verscheidene aardbevingen, in noordwestelijke rigting, gingen gepaard met een sterk onderaardsch gedruisch, en de nachtwachts hebben op sommige punten, uit de aarde, vlammen zien opstijgen. De huisdieren jammerden allermeest, en men wil zelfs in de omstreken huilende wolven en heeren gehoord hebben. De thermometer Reaumur stond op 4 graden onder nul. — Ook in Pechu moet op denzelfden dag een lichte aardbeving hebben plaats gehad; want verscheidene slinger-uurwerken hebben er plotseling stil gestaan.

De heden uit Bucharest ontvangene brieven leveren beklagenswaardige afschijndingen van de gevolgen der over het omliggende land ondervondene aardbeving. Te Bucharest gevoelde men den schok den 23 Januarij te half negen des avonds, die twee minuten duurde en binnen de stad voorbeeldelooze schade aanrichtte. Een menigte gebouwen werd zwaar beschadigd, andere, waaronder het verblijf van den hospodar en de nieuwe woning van Stir Bey, werden geheel onbruikbaar gemaakt. De toren van de St.-George-kerk, als ook de hal onder denzelfden, waar vele winkelkramen waren ingerigt, stortte neder en begroef de winkeliers onder het puin; 16 personen hebben te Bucharest het leven verloren, terwijl een grooter getal kwetsuren bekwaam.

BERLIJN den 7 Februarij.

Het alhier verspreid gerucht, dat de legatieraad von Bunsen vermoord zoude zijn, heeft zich gelukkig niet bevestigd; intusschen zijn verschillende onaangename geruchten, betrekkelijk de aangelegenheden met den aartsbisschop van Keulen, in omloop. Evenwel voede men hoop, dat deze zaken, door een gematigd en vast gedrag, eerlang aan verstand en billijkheid hare regten zullen hergeven. De geheele behandeling, die reeds de facto onder de leiding van den minister van Buitenland, is nu, naar men zegt, op een officiële wijze van het ministerie van onderwijs (von Altenstein) aan dat van binnenlandsche zaken (von Rockow) overgedragen. Ook de aankomst van den aartsbisschop van Breslau, von Sedlitz, alhier, staat, zonder twijfel, daarmee in verband, en men gelooft, dat, door de toezending en de raadgevingen van dezen waardigen en verlichtten prelaat, alles geschieden zal, wat de regeling der onderhavige zaak kan bevorderen, ten einde de handhaving van menschelijke en burgerlijke regten aan de belijders der Katholieke en Evangelische kerk, voor het verloop, in eenen met den verstandigen en bescheiden George Rosenkranz, chef van het huis Rosenkranz en Co. alhier, heeft het middel bedacht, om een nog onbekend voordeel te trekken van de snippers laken, welke tot dus verre door de kleermakers, als voor hem onbruikbaar, werden weggeworpen: hij heeft namelijk een werktuig uitgevonden, door hetwelk men deze snippers wederom tot wol terug brengt. Deze wol heeft hij, zoo wel op zichzelf, als gemengd met andere soorten, laken, en hij heeft daarvan draden van onderscheidene kwaliteiten gewonnen, welke, onmiddellijk in de lakenfabriek van den heer J. Cockerill, te Cambrai (Frankrijk), gebazigd, een goed en zeer sterk laken hebben uitgeleverd. Het huis Rosenkranz en Co. is voornemens, deze uitvinding in het groot te beproeven, en heeft te Cambrai een werkplaats voor 500 werklieden ingesceeld, die doen brengen, en reeds 200 man aangenomen.

FRANKFORT den 13 Februarij.

In de Bremer Zeitung van den 10 Februarij wordt het volgende gemeld: Partikuliere brieven uit Hamburg van gisteren avond brengen de treurige maar aan, dat aldaar, kort vóór het vertrek van den post, het groote goederenmagazijn, de zoogenoemde Kalkhof, door brand in de asch gelegd. De schade wordt op niet minder dan anderhalf miljoen mark begroot, doch zal, hopen zij, overdreden zijn. De verbranda goederen waren, zoo men verneemt, in Hamburg verzekerd.

[Zonderling is het, dat de Hamburger dagbladen tot heden van dit voorval geene melding hebben gemaakt, terwijl hetzelfde te Amsterdam reeds j.l. maandag uit partikuliere brieven is bekend geworden, waarin onder anderen gemeld werd, dat onstreeks 3500 a 4000 balen koffij, benevens een aanzienlijke hoeveelheid katoen en piment eenen prooi der vlammen was geworden. Te Hamburg wordt deze goederen voor 150 a 200,000 mark banco verzekerd.]

Ut Hadamar (in het Nassausche) wordt, dd. 10 Februarij, het volgende gemeld:

Onze naburige stad Limburg is dezer dagen een zeer wreedaardige moord ondergaan. L. Donderdagavond keerde de blauwverwer Hillebrand zeer beschoond naar huis, nadat deze ongeveer 1½ uur te huis zal geweest zijn, en vóór de herberg naar huis, dat in zyne woning brand was; zij drongen deselve vonden het geheele bed in vlam en bluschten hetzelfde spoedig; nu zat hij eerst den man, die hier en daar zwaar gebrand was, en bij nader onderzoek bleekten zij eenen nog brandende kaars onder het bed; het bleek verder, dat de ongelukkige was van het leven beroofd, hetzij door middel van een vuur, hetzij door 13 wonden, welke door eenen hiel en een mes waren toegebracht. Zyne 18jarige dochter is als vermoedelijke dader in hechtenis genomen, doch gelooft men, dat zij medeplichtigen heeft.

Van de zaden. Brieven uit Athene, van den 27 Januarij, maken geen gewag van staatkundig nieuws. Het zeggen is, dat H. H. M. de Koning en de koningin zich naar Nauplia zullen begaven, om daar eenige dagen te vertoeven. Men klagten over slechte tijden, welke men zoo vaak verneemt, worden alhier, door alle standen wederlegd; want zelfs de boodschappenlooperen deze stad hebben dezer dagen een bal gegeven. De bal-manie is eenige winters, vooral onder de geringere volksklasse, alhier zeer toeegenomen.

De stad Osnabruck is alleen wederstrevig tegen de verordeningen van den koning van Hannover; zij heeft den 30 Januarij besloten, om geene afgevaardigde naar de papierenvergadering der Stenden te zenden.

Van de zaden. Gisteren zijn onderscheidene estafettes uit de hoven-Mein-streken aangekomen en naar de Rijn-distrikten gesnel. Zij brengen slechte tijdingen. Ten gevolge van het snelle dooiwater, dat voor eenige dagen was ingevallen, zijn de hoven Wersburg, geborsten. Doch de plotselinge opgekomeke koude veldde de den stroom het ijs, dat de winters overal afte werpen. Zoo gebeurde het, dat de losgeraakte ijschotsen op die plaatsen, waar nog onbewegelijke ijsdammen waren, buischoeg op elkander schoven en aan den verschrokken oeverbewoner een ontzettende schouwspel van verscheidene ijsbergen vertoonden. Hetzelfde gebeurde met de Middelland-Rijn-oorden; vele der eilanden, die den trotschen Rijn-rivier zijn door ijsbergen omgeven en, van den wal afgezien, voor het oog onzichtbaar geworden. De oeverstreken worden met groot gevaar bedreigd,

want een snelle dooi invalt, en hij het gevorderde jaargetij is een langzame overgang van weersgesteldheid nauwelijks te verwachten.

Onder het handeldrijvende publiek haart het faillissement van een' ontzinnig en meest geachte specerijkooplieden veel opzien; de passieve som moet zeer beduidend wezen. Hollandsche kantoren alleen zullen daardoor een verlies van omtrent 100,000 guldens kunnen ondervinden.

GROOT-BRITANNJE.

LONDEN den 12 Februarij.

Voorzitteren heeft het Huis der Gemeenten in commissie beraadslaagd over de Iersche armenwet. De heer O'Connell droeg daarbij, volgens hetgene vroeger in het parlement door hem was aangekondigd, voor, deze wet onhepald uit te stellen, op welk grond, dat dezelve tegen de menschelijkheid streed, en een' onrechtvaardigen schieders der huurders en kleine pachters wille tegen.

Voorzitteren heeft het Huis der Gemeenten in commissie beraadslaagd over de Iersche armenwet. De heer O'Connell droeg daarbij, volgens hetgene vroeger in het parlement door hem was aangekondigd, voor, deze wet onhepald uit te stellen, op welk grond, dat dezelve tegen de menschelijkheid streed, en een' onrechtvaardigen schieders der huurders en kleine pachters wille tegen.

Het linesschip Apollo moet tegen het begin van Maart de haven van Portsmouth verlaten, om 600 man troepen naar Kanada over te brengen.

De bekende ijverige Joden-zending Joseph Wolff is van zijne reis in Coewes, op het eiland Whigt, terug gekomen. Van daar heeft hij aan het Engelsche zendelingsgenootschap het volgende geschreven: „Ik ben in de jongste twee jaren geheel het land Yemen, en Abyssinië tot Arum, doorgereisd; te Adwal vond ik den zending, den heer Gobat, zeer ziek, en begeleidde hem daarom naar Djiddah terug. Te Djiddah aangekomen zijnde, wenschte ik, alvorens naar Abyssinië terug te keeren, de Joden in Sanaa te bezoeken. Ik kwam gelukkig te Sanaa aan, zag de Joden en de Rechabieten en de kinderen Hobabs — een andere stam der Rechabieten — doch ik werd mijnen terugkeer te Mekka door de Bedouinen met zweepslagen gegeeseld, en toen ik, op mijne terugreis naar Abyssinië, te Hodeyah aankwam, werd ik zoo hevig door de koorts aangevallen, dat ik mijne verdere reis moest opgeven. Te Djiddah schepte ik mij naar Hindostan en van daar naar St. Helena in, waar ik leeraarde en predikte. Van daar ging ik verder naar Amerika, alwaar ik door den hoogwaardigen hr. Doane, bisschop van New-Jersey, geordend werd. Ik trok verder naar Washington, en, door den hr. John Quincy Adams in het Congres ingeleid, predikte ik voor de beide kamers over het gewigt der zendelingschappen. Thans ben ik weder hier in Engeland, ziek en uitgeput, en zal wel spoedig mijne levensdagen eindigen in dit gelukkig land, bij mijne vrouw en mijn kind. Ik zie een schielijke ontbinding te gemoet.”

Van den 13den. H. M. heeft, door middel van eenen uit het Hoogerhuis verschenene commissie, de wet tot tijdelijke opheffing der wetgevende kamers in Kanada bekrachtigd.

Van den 15den. Volgens een officiële opgave, door de verschillende plaatselijke besturen van Ierland opgemaakt, heeft het getal personen, die gedurende een maand, van den 5 Januarij tot den 3 Februarij, van honger, koude of gebrek zijn omgekomen, aldaar bedragen als volgt:

Gewesten.	Mannen.	Vrouwen.	Kindere.
Ulster	11	13	7
Munster	14	12	9
Leinster	17	10	11
Connaught	9	7	14
Totaal	51	42	41

Zoodat in den tijd van een maand, op een bevolking van 7 millioenen zielen, 134 personen aan de verschrikkelijke gevolgen van gebrek, koude en honger zijn omgekomen. De geneeskundige opening van sommige lijen heeft ten duidelijkste doen zien, dat de dood dezer 134 lieden wel degelijk aan deze drie noodlottige oorzaken is toe te schrijven.

Ten George IV, Koning van Engeland, den wensch uitte, de groote brouwerij van Barclay en Perkins te zien, verzochten de bezitters de eer te mogen hebben, Z. M. met een ontbijt op te wachten. Dit werd in een tamelijk ruim, feestelijk versierd vertrek genuttigd. Toen nu de Monarch de inrigting verlangde te zien, en in het bijzonder naar de kolossale vaten vroeg, stond de heer Perkins op, en verklaarde, dat Z. M. op dit oogenblik in den buik van een dier vaten aan tafel zat. — Deze brouwerij is een kleine stad van 79 massieve gebouwen, in Southwark, achter de fraaie Lady-chapel. Hier staan 150 olifants-groote paarden, welke hoefijzers ieder vier ponden wegen. Twee groote stoomwerktuigen drijven het geheele mechanismus, en men ziet er 130 vaten, van welke ieder 100,000 emmers inhoudt.

In den Leeds's Intelligencer leest men het volgende: „De heer Clarke, de operateur in de stads-apotheek, is op bevel der Lords van de admiraliteit gelast geworden, 1407 zakken meel, die te Hull onder 's Konings slot liggen, te onderzoeken. Hij nam proeven uit iederen zak, en vond in eenige derzelven meer dan een derde deel van gips en gemalen beenderen, twee der afschuwelijkste bestanddeelen, welke geene maag, van mensch of dier, in staat is te verteren. Van deze zelfstandigheden zond hij brooden naar de Lords der admiraliteit. De eigenaar van dit meel, die voornemens was hetzelfde naar Spanje en Portugal te zenden, is tot een geldboete van 10,000 p. sterl. veroordeeld geworden. De heer Clarke heeft ook Souchong-thee onderzocht, en daarin 25 pct. lood-erts gevonden.”

FRANKRIJK.

PARIJS den 13 Februarij

Veelvuldige ondervinding heeft geleerd, dat overmatige koude niet minder dan te groote hitte nadeelig werkt op te borsenen dergenen, wier verstandelijke vermogens gekrenkt zijn. Het volgende voorbeeld kan deze opmerking wederom ter versterking dienen. Gedurende eenen der koudste dagen van de vorige week geraakte een bewoner in een gemeente nabij Bernay, die herhaaldelijk teekenen van krankzinnigheid had gegeven, in zulk een woede, dat zijne vrouw verscheurde het huis uitlood. Des morgens weder binnen willende komen, vond zij de deuren open, al het huisraad verstrooid en gedeeltelijk stukgeslagen, de kleederen van haren man in alle rigtingen geworpen en zijne broek op eenige schreden afstands van het huis. De man zelf was verdwenen. Na langdurend zoeken vond men het lijk van dien ongelukkige op een heide niet ver van Bernay liggen. Hij was geheel naakt, reeds hadden de kraaien hem de oogen uitgepikt en den buik gekwetst. Uit de indrukken op de sneeuw heeft men opgemerkt, dat de heer N., alvorens onder de strengheid van de koude te bezwijken, op handen en voeten eenen afstand van twee honderd schreden moet hebben afgelegd. Men zal wel begrijpen, wat de ongelukkige moet hebben uitgestaan, wanneer men weet, dat de thermometer destijds 20 gr. Reaumur teekende.

Eene nieuwe ramp heeft Parijs in den laatste nacht getroffen. De belangrijke papierfabriek van de heeren Brisse en Co., te la Vilette, aan de poorten der hoofdstad gelegen, is afgebrand; de schade wordt op 1 millioen francs geschat. Vele menschen zijn bij die gelegenheid zwaar gekwetst, en 300 werklieden zonder arbeid geraakt.

Brieven uit Algiers spreken van toebereidsen voor eenen nieuwen veldtocht in het voorjaar; het schijnt, dat de euvelmoed van Abd-el-Kader dagelijks toeneemt.

Deze Emir schijnt onwillig of onmagtig, om het traktaat van Tafna uit te voeren, en men voorziet, dat Frankrijk groote onafhankelijkheden, en misschien oorlog van dien kant te wachten heeft.

De Koning heeft het exequatur, vroeger aan den heer Garavini als consul der Vereenigde Staten te Algiers verleend, dezer dagen ingetrokken. Het schijnt, dat deze handelsagent een kanon-affuit, te Algiers vervaardigd, aan Abd-el-

Kader ten geschenken gesonden, voorts een bezoek bij denzelfden afgelegd, en eindelijk commerciële functiën, hem door *Abd-el-Kader* opgedragen, aangenomen heeft. De *Willelmus* der Kamer van koophandel, *Bonneville*, is door den maarschalk *Fallée* tot Amerikaansch consul provisioneel aangesteld.

Men schrijft uit Bayonne, van den 8 Februarij:

Men vernemen, dat de *Christino's* Balmaceda ontruimd en alle verschaningen vernietigd hebben; de *Carlisten* zijn die plaats dadelijk binnen getrokken en een gedeelte hunner bataljons hebben het garnizoen achtervolgd. Het hoofd van den staf der *Carlisten* en de generaal van de genie zijn reeds bezig om de fortificatiewerken te herstellen. Men zal deze stelling behouden, omdat men dezelve als zeer belangrijk beschouwt, en men begrijpt niet, wat *Espartaco* heeft kunnen doen besluiten, om de verschaningen te vernietigen. De *Christino's* hebben zich op *Villarcayo* terug getrokken; het garnizoen van *Villanueva* en *Mena* moet deze plaats ontruimen.

Het gerucht loopt, dat de *Carlisten*, onder *Basilio*, 10,000 man infanterie, 800 man kavallerie, met 5 stukken geschut sterk, den weg van *Granada* hebben ingeslagen.

De kolonel *de la Sausse* is eindelijk alhier aangekomen met 100,000 fr., welke hij van het gouvernement van Madrid heeft ontvangen. Hij heeft bevel, om door dat geld en verdere beloften het Engelsch legioen weder in dienst te doen treden; indien hem zulks niet gelukken mogt, zal hij aan gemeld legioen, op afrekening, 3 maanden achterstallige soldij betalen.

Van den 14den. De Kamer der Pairs heeft in hare zitting van heden de discussiën over de conceptwet betreffende de krankzinnigen voortgezet, en vervolgens over het geheel der wet de stemmen opgenomen zijnde, is dezelve met 119 tegen 4 stemmen aangenomen. De Kamer heeft daarop hare zitting tot aanschanden Vrijdag verdaagd.

In het *Journal du Havre* leest men het volgende:

Den 3 Januarij is te New-Orleans een groote brand uitgeborsten, waardoor meer dan 20 groote, met koopmansgoederen gevulde, gebouwen zijn in de asch gelegd. Ondanks alle ijverige pogingen, heeft men eerst des anderen daags den brand kunnen meester worden. De schade wordt door sommigen op 7 a 800,000 dollars, door anderen op 1½ a 2 miljoen dollars begroot. Verscheiden levens zijn verloren gegaan. Men wist nog niet, hoe de brand was ontstaan. Dit is de grootste brand, die sedert dien van New-York, op het einde van 1835, in de Vereenigde Staten heeft plaats gehad.

Van den 15den. De hertog van Nemours bevindt zich tamelijk ernstig ongesteld. De val, welke hij heeft gedaan aan boord van het schip, hetwelk hem van Algiers naar Frankrijk terug voerde, en de heenbreuk, die daarvan het gevolg was, schijnen de voornaamste oorzaken te zijn van de vrees, welke men wegens zijne gezondheid voedt.

Sedert twee dagen vertoonen zich bedenkelijke verschijnselen in den gezondheids-toestand van den heer *Talleyrand*, wiens 84ste verjaardag eerst onlangs gevierd werd. De oude diplomaat, zegt men, is thans volstrekt buiten staat zijne kamer te verlaten, en hij besteedt een groot gedeelte van den dag in het rangschikken en verbranden van papieren, hetwelk zijne vrienden zeer ter neder slaat, die daarin een droevig voorvoel meenen te zien.

Een niet minder jammerlijke voorbode van 'sprinsen toestand is de ijver, met welke sedert eenige dagen autografische verzamelaars trachten zich brieven of briefjes van des beroemden diplomaats hand te verschaffen. Aan deze manier der autografen zijn wij de zeer curieuse ontdekking van eenen brief verschuldigd, door den heer *Talleyrand* aan den heer *Thiers* geschreven, toen laatstgemelde minister van binnenlandsche zaken was; die brief is in vorm en wezen even zeer pikant. Wij hebben er de eerste zinsuade van onthouden; zij luidt aldus: »Mijn waarde *Thiers*! Ik heveel u geheel bijzonder den heer ... aan, dien ik niet ken; ik verzoek u er een prefekt van te maken; hij is mij dór eene vrouw, eene rijner vriendinnen, toegezonden, die daarin veel belang stelt. Dit is wel *ancien regime*, maar wat er aan te doen? Het zijn van die gewoonten, van welke ik mij sedert vijftig jaren niet heb kunnen ontdoen, en welke gij wel zeer gelukkig zijt niet te hebben»

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 15 Februarij.

Zijne Majesteit de Koning heeft den kapitein *Thomas Stock*, van de Engelsche logger *Ranger*, als een blijk van Hoogstdezelvs goedkeuring en tevredenheid, wegens het door hem gehouden gedrag, bij gelegenheid van het vergaan van het Nederlandsch brikship *Padang*, verleend eene gouden medaille, ter waarde van 25 dukaten, vergezeld van een loffelijk getuigschrift, de bedoelde daad meer omstandig vermeldende; mitsgaders aan ieder zijner manschappen, die bij het bedoelde onheil hulp hebben aangebracht, eene gratificatie van een pond sterling, benevens een vereerend getuigschrift.

De voorstelling, op gisteren avond in den schouwburg door de Fransche tooneelsten ten behoeve der noodlijdenden in dezen strengen winter gegeven, heeft, naar men verneemt, opgebracht de som van f 402,55, waarvan, algetrokken de voor het orkest gestipuleerde som van f 70, zuiver voor de armen is overgebleven f 332,42, als hebbende de heer *Duvernoy*, directeur van het Fransch tooneel, edelmoediglijk al de verdere kosten, op de voorstelling gevallen, ten bedrage van f 110,07½, voor zijne rekening genomen, en de stad, van hare zijde, niet gevorderd de retributie, voor het gebruik der zaal verschuldigd.

Den 7 dezer heeft zekere landman, *Aart van der Maas*, ondernemen, om met paard en arreslede van Cortgene naar Wolfaartsdijk over de bevrozene Schelde te rijden; is hetgene, naar menschen geheugen, nimmer te voren gebeurd is. Meermalen verlustigde hij zich, op dien dag, dezen togt te herhalen, aldaar van den eenen naar den anderen oever omtrent 170 personen overvoerende. Zijn voorbeeld moedigde een groot aantal jongelieden aan, om zich mede op het ijs met schaatsen te begeven, hetgene ook, naar men zich kan herinneren, nimmer te voren geschied is.

In het departement Jura, op den weg van Parzs naar Genève, tusschen St. Laurent en les Rousses, ligt de sneeuw ter hoogte van vijftien voeten. De palen, die den weg aanwijzen, zijn geheel daaronder bedekt.

Uit de Duitse bladen ontleenen wij de volgende bijzonderheden wegens den staat van zaken langs de rivieren:

Koblenz den 13 Februarij. Nadat het Moezel-ijs bovenwaarts eenen dag lang opgestopt is geweest, kwam het gisteren morgen omstreeks 8 uren met ontzettenden aandrang afdriften; de ijsgang duurde tot in den nacht. Nog altijd komen ijschotsen voorbijdriften, evenwel niet in groote menigte, zoodat waar-schijnlijk (hetgene ook berigten uit Trier bevestigen) het bovenste gedeelte der Moezel nog niet van ijs bevroren is. De ijsstopping had voornamelijk bij Trier en bij Trarbach plaats, en veroorzaakte aanmerkelijke overstroombingen. Bij Trier werden twee schepen vernield; en ook alhier hebben er eenigen schade geleden.

Bij het Rijn-eiland Nieder-Werth heeft korten tijd een ijsdam gezeten, zoodat het afkomende ijs zich door den regter Rijnarm een' weg scheen te moeten banen; in dat geval zouden al de te Vallendar liggende schepen onvermijdelijk verloren geweest zijn; gelukkig echter werd de ijsdam spoedig weder opgeruimd. Het Rijn-ijs zit nog vast, en nu het weder begint te vriezen, zal ook de Lahn vooreerst niet losraken.

Dusseldorf den 14 Februarij. Het ijs van den Rijn, hetwelk gisteren tusschen hier en Heerdt is vastgeraakt, zit nog en heeft ook het bovenwaarts drif-vende ijs tot Worringen opgehouden. Het water is een weinig gewassen.

Van den 16den. Men zegt, dat de generaal-majoor *Perveer* benoemd is tot bevelhebber over de troepen, welke in onze Afrikaansche bezittingen tegen het Hantasche negerhoofd moeten ageren. De kapitein *Bos*, van den artillerie transporttrein te Delft, zal z. h. ed. gestr. derwaarts vergezellen, om, na den alloop dezer expeditie, op de kust van Guinea achter te blijven, en het bestuur onzer bezittingen aldaar op zich te nemen. Een van Zr. Ms. oorlogsschepen zal met gemelden hoofdofficier uit dit Rijk vertrekken en, gedurende dezen veldtogt, onder deszelfs bevelen staan.

DORDRECHT den 16 Februarij.

Uit St. Anna (eiland Tholen) wordt het volgende geschreven: »Als eene bijzonderheid van de buitengemeen strenge vorst kunnen wij van hier melden, dat men van ons dorp niet alleen het eiland St. Philipsland te voet over het ijs bezoekt, maar zelfs, van den 3 tot den 8 dezer, wordt ook van onze haven, over de genoeg bekende Zijpe, het eiland Duiveland wel door honderden van menschen bezocht. Sinds menschengeheugen zag men zoo iets niet plaats hebben. Treffend was het voor den opmerksamen beschouwer, eene zoo dikwijls onstuimige zee, welke diepte men op enkele plaatsen wel op 38 Ned. ellen rekent, door zoo vele menschen te zien bewandelen.»

GRONINGEN den 19 Februarij.

Men verneemt, dat heden namiddag in het een uur van hier gelegen dorp Haren twee aan den straatweg gelegene behuizingen, het eene bewoond door de wedw. *J. Gortmaker* en het andere door de wedw. *K. H. van der Es*, door eenen hevigen brand binnen korten tijd in de asch zijn gelegd, terwijl het daar-

tegenover gelegen Gemeentehuis, bewoond door *Reelf Ahls*, en de behuizing van de wedw. *Geert Stel*, waarvan de daken mede reeds door de daarop nedergevallen brandende voorwerpen in brand waren geraakt, door de spoedig aangebrachte hulp zijn gered. Wij zullen in ons volgend nummer de nadere bijzonderheden van dezen brand mededeelen.

Mengelwerk.

NIJVERHEID IN OVERIJSSSEL.

(Vervolg en slot van ons voorgaande Nummer.)

In deze stad (*Oldenzaal*) werd in den jare 1836 door de Heeren *J. T. P. K. BINKHOEST, GELDERMAN* en *T. H. de eerste weverij van zijden en half-zijden stoffen* opgericht. De moeilijkheden, aan zoodanige nieuwig inrigting verbonden, worden door het beleid en de kennis van die werkzame ondernemers allengs opgeheven, inlandsche wavers worden daartoe met goed gevolg opgeleid en het gefabriceerde vindt zeer goeden afreik; eerlang staat deze zijde-weverij uitgebreid te worden.

Eene tweede inrigting in die stad, welke in den jare 1836 eene belangrijke uitbreiding verkregen heeft en alreeds vermelding verdient, is de *wolffabriek*, bestaande uit wolkammerij, verwerij, spinnerij en weverij van de Heeren *WITZEL, COSTAAS* en *Co.* Geheel inlands is de grondstof, de verschillende bewerkingen en ook het gebruik, dat steeds voldoende afreik waarborgt.

De fabriek bestaat in eene wolkammerij en weverij, alwaar de wol, nadat die behoorlijk gesuiverd en gewassen is, geverfd wordt in onderscheidene kleuren.

Eene spinnerij, alwaar dezelve wol, na vooraf gekaard te zijn, op machines wordt gesponnen, ter dikte zoo als die voor de weverij benodigd is.

Eene weverij, alwaar die goederen, na opgemelde bewerking ondergaan te hebben, worden geweven.

De grondstoffen van dit fabrikaat bestaan uit eene schering van geverfd en ook gebleekt linnengaren, doch binnen kort zullen ook proeven genomen worden, om wollen garen of saaiet tot schering te nemen.

De inslag bestaat geheel uit wol, doch van eene enkele soort van goederen uit wol en katpen. De goederen zijn bekend onder den naam van *gestreepte baas* en *Leidsche baas*.

Het gebouw, voor de weverij opgericht, bevat circa 80 weefstoelen, welke, uit hoofde de fabriek nog niet in volle werking is, echter slechts voor de helft bezet zijn.

Door deze inrigting vindt een 60tal personen werk en bestaan.

Nog bestaat er in *Oldenzaal* eene instelling, die haren oorsprong verschuldigd is aan den belangrijken, weldadig werkenden, rondgaanden brief van den Heer *J. H. Graaf van Roon*, Gouverneur dezer Provincie, aan de gemeentebesturen van dit Gewest, den 17 October 1831 geschreven, welke overwaardig is algemeen gekend te worden. Bij dien brief wordt eene afgebeelde bijdrage gegeven voor de behartiging van het lot der armen, zoowel wat derzelver lichamelijke behoeften, als vorming tot nuttige leden der Maatschappij betreft. Uitgaande van het punt, dat *luisheden de kiem der armoede* is, werd daarbij het opsporen en verschaffen van werk aan de behoeftigen sterk aanbevolen, en voorwaar in *Oldenzaal*, waar benden van bedelaars de straten doorkruisten, niet te vergeefs.

Enige weldenkende ingezetenen aldaar hebben, in overeenstemming met het stedelijk bestuur, dadelijk de handen aan het werk geslagen en eene armenfabriek opgericht, waar heeds tot pak-, sak- en behangselinnen vervaardigd wordt.

Hoe spoedig en weldadig de instelling werkte, zal uit het navolgende, op den 31 Julij 1833 door de Directie der armenfabriek gegeven, verslag blijken:

» Dat het besluit van Z. Exc. den Heere Gouverneur dezer Provincie, dd. 27 Oct. 1831, betreffende het armwezen, reeds aanmerkelijke verbeteringen heeft voortgebracht, daarvan levert deze stad reeds een aanvankelijk bewijs.

» Waar was wel de bedelarij meer in zwang, dan hier ter stede? niet slechts enkele personen, die wegens ouderdom of lichaamsgebreken voor den arbeid onbekwaam waren, zag men aalmoezen vragen, maar eene menigte van bijna twee honderd, waaronder zich gezonde, sterke en geheel voor den arbeid geschikte menschen bevonden, zwoeren van huis tot huis en zochten in het bedelen alleen hun bestaan; eene levenswijze waardoor natuurlijk luiheid en een groot zedebederf gevoed werden.

» Meermalen, wel is waar, liepen de gesprekken der burgers over, om zoo iets te verhinderen; meermalen maakte men plannen, om hierin verbeteringen te bewerken; — dan alles onuitgevoerd, totdat eindelijk in het vorige jaar het genoemde besluit van Z. Exc. den Heere Gouverneur in het licht verscheen.

» Nu moest de bedelarij gestaakt, en op andere gepaste wijzen voor de armen gezorgd worden; in den beginne, het is waar, zagen zich *Oldenzaal's* inwoners daardoor niet weinig in verlegenheid gesteld. — Aan alle aanwezige armen, door het uitreiken van geld, het noodige onderhoud te verleenen, was niet doenlijk; hun, die tot arbeid in staat waren, arbeid te verschaffen, was buiten hun vermogen; gelukkig echter kwam men op den inval, om eene heede-fabriek op te richten tot pak-, sak- en behangselinnen; de armen daardoor werk te geven, en de administratie van hetzelfde aan eene commissie op te dragen, die zulks gratis zoude waarnemen. Dit voorstel, hoe moeilijk ook, vooral in den beginne, in zijne uitvoering, bij gebrek aan fondsen, vond bijval; weldra werd er tot dat einde eene commissie benoemd, die dan ook, met goedgunstige medewerking van Z. Exc. den Heere Gouverneur begonnen, het reeds zooverre heeft gebracht, dat zij aan alle, voor werken bekwaame mannen van hare stad arbeid kan geven, en aan dezelve eene zoodanige verdienste kan doen erlangen, dat zij daardoor in staat worden gesteld, om zich het noodige onderhoud te kunnen verschaffen.

Vijf jaren lang heeft deze instelling, mede door de Handelsmaatschappij met aflevering van koffijzakken begunstigd, met de meeste vruchten gewerkt; daar, waar men vroeger de afzigtelijke bedelarij schaamteloos het brood zag vorderen; waar luiheid en bedelarij welig alle onbegrijpelijkheden, niet men geenen bedelaar meer, maar bezigt met welgevallen de werkplaatzen, waar alle onbegrijpelijkheid heerschten; en niet met innig genoegen de gezegende gevolgen der pogingen van een bestuur, dat alle de ingezetenen met vaderzorg gadeaalt; en van mannen, die ten nutte hunner verarmde natuurgenoeten zich gaarne moeite getroosten.

Thans zijn in en voor die fabriek 380 personen, zoo mannen, vrouwen als kinderen, werkzaam en wel op het spinnen 150, op het weven 100, zakkenaaijen (*) 100, spoelsters 30.

En hiermede zullen wij voor dezen jaargang het overzicht der nijverheid sluiten. Het moge genoeg zijn, om derzelver toestand in deze Provincie eenigzins meer bekend te maken, althans daarop de aandacht te vestigen, en zij, die in een klein tijdsbestek veel willen zien, reizen naar het *Nijverdal*, waar de kundige fabrikant gevormd en eene poging tot verbetering van het vervaardigen van linnen aangewend wordt, hetgeen mede eene aanmoediging der vlaskultuur doet voortuizen; naar *Abnelo*, waar de stoomkatoenspinnerij, kunstbleekertijen, weverijen, enz. allerbezienwaardigst zijn; naar *Hengelo*, waar de van ouds met regt beroemde, *domestweverij* van de Gebroeders *BAUYS* fabrikaten voor vorstelijke tafels oplevert; naar *Oldenzaal*, waar eene zijdeweverij, eene wolffabriek en eene armenfabriek in de behoeften van onderscheidene standen der maatschappij voorzien; naar *Eenechede*, waar weverijen in ruime en groote gebouwen gevonden worden, en waar eene stoomkatoenspinnerij bestaat, die een produkt aflevert, dat met het Engelsche kan wedijveren, en in welke fabriek eene orde onder het personeel heerscht, die eere doet aan haren kundigen Directeur, den Heer *Dixon*.

Men zie dit alles, en men zal verwonderd zijn zoo veel te vinden, waar voor eenige jaren zoo weinig bestond.

Dus ver het Jaarboekje voor de Provincie *Overijssel* voor het jaar 1837.

Mogten wij ons ook eens in deze Provincie en in deze Stad over dergelijke inrigtingen verblijden!

(*) Dit wordt veelal door huismooiers in hare huizen gedaan, en dus altoo niet aan derselver huisselijke pligten onttrokken.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Vetrokken van St. Valery sur Somme, den 1 Febr., *J. B. Lammers, Marianne*, naar Bordeaux.

Van Texel meldt men, van den 14 Febr.: Het schip *Nederlands Welvaren*, kapit. *O. Hanssens*, van Bordeaux, gisteren gemeld, is nog in het gat ten anker liggende.

Schipper *J. Adams*, voerende de Helvoetsche ijsloep *Glorie*, rapporteert, aan boord geweest te zijn van het schip *de Hoop*, kapit. *L. Storm*, van Rochefort naar Rotterdam, zijnde op 16 vadem water en stellende koers naar Scheveningen.

Het schip *Lizette Caroline*, kapit. *T. M. Gnodde*, met wijn van Bordeaux naar Amsterd., is, volgens brief van Petten, van den 15 Febr., dien dag aldaar gestrand, doch het volk gered; een zwaar anker was dadelijk, door een daartoe aangenomen bomschip met volk, uitgebracht, om zoo mogelijk het schip af en in Texel binnen te brengen.

Volgens brief van kapit. *Dirk Zweers*, voerende het schip *Triton*, van Amsterdam en St. Ubes naar Rio de la Plata, in dato eersten Jannarij, was hij toen in goeden staat zellende op 6° N. breedte 24° W. lengte.

Aangaande het schip *Endragtigheden*, kapit. *J. B. Jessen*, met stokvisch van Bergen de Helvoet binnen, wordt van daar van den 14 Febr. gemeld, dat hetzelfde op het Kaag door zwaren ijsgang zwaar lek geworden en in de voorhaven gezonken is; van de lading werd zoo veel mogelijk geboorgen.

Het schip *de Merwestroom*, kapit. *D. H. Hazewinkel*, is den 10 Febr. te Liverpool gelading gelegd voor Amsterdam.

WAARDE STADGENOOTEN!

Toen wij op den 19 Januarij i. l. uwe mededeelzaamheid ten behoeve van verarmde en nooddrufte natuurgenoeten inriepen, hebben wij ons geenzins daarin bedrogen gevonden; neen, uwe zoo ruime als edele giften hebben onze verwachting overtroffen, en in het vaste vertrouwen, dat wij welhaast onze werkzaamheden zouden kunnen staken, en onze Commissie zich zoude kunnen onthouden, hebben wij in onze laatste aankondiging U. onzen zoo welmeenenden dank dien aangaande toegebragt; helaas! wij zijn hierin teleur gesteld door de aanhoudende felle vorst, die haren verschrikkelijken gees in zoo menig huisgezin eene zoo vreeselijke wijze laat gevoelen. Onze middelen zijn uitgeput, en wij mogen niet verzwijgen, dat nog zoo vele armen niet zijn bevredigd; dagelijks worden wij door hen om hulp aangezoekt en dagelijks bezoeken wij huisgezinnen, die niet in staat zijn, om zich de benodigde brandstoffen te verschaffen, ten einde hunne verkleumde leden te verwarmen. Daarom zijn wij te rade geworden onze Commissie niet te onthouden, maar op nieuw uwe milddadigheid in te roepen; ten einde voortdurend nog in staat te mogen worden gesteld tot het verder uitreiken van brandstoffen, waaraan vooral, door het weder vernieuwen en aanhouden der koude, eene dringende behoefte blijft bestaan. Sedert den 4 Febr. uarij i. l. hebben wij alleen uwe liefdegaven uitgereikt aan dusdanige nooddruf-tigen, die geene ondersteuning genoten der Diakenen of Armverzorgers hadden gekindte; op deze wijze zijn velen terug gehouden van het verleidelijke en verdorfelijke, om Diakenie-onderstand te vragen en te ontvangen; het is voor ons zulken, dat wij op nieuw uwe milddadigheid roepen; ieder onzer zal zich

met den ontvangst belasting der bijdragen, die gij zoudt willen afzonderen
nooddriftige medebroeders. Niets willen wij aanvoren, om
bekende menschlievendheid op te wekken; want wij weten het, gaarne
werken der liefde uittevoeren, wanneer gij weet, dat daardoor in
nooddrift kan worden voorzien; wij vertrouwen op uwe liefde,
nooddrift houden wij ons overtuigd, dat onze verwachting niet zal te leere
worden, en dat door uwe ondersteuning wij gedurende de aanboudende
in staat zullen worden gesteld, om onze werkzaamheden voort te kun-
ten stellen.

GRONINGEN den 19 Februarij 1838.

J. OOMKENS.

J. DIJE.

E. HOFSTEDER DE GROOT.

K. MESDAG.

J. J. SCHEEPERS.

J. R. THIL.

J. J. OARMERS.

D. R. WIJCKERHED BISSON.

VERGADERING van de LEDEN der AKADEMIE MINERVA, op
DINGSdag, den 20 Februarij, in het GEWOON BOKAAL, des avonds te
6 ure.

A. MODDERMAN,
Secretaris.

GENOOTSCHAP

ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.

Op MORGEN, WOENSDAG, den 21 Februarij. Sprekers: Dr. W.
GLIJS, Jr., en Dr. S. BLANKENBEEK.

TOONELSOCIETEIT.

IN HET BOSWEG-UTILE ET DULCE.
ZATURDAG, den 24 Februarij. HARIADAN BARBAROSSA, Groot Admi-
raal van SOLIMAN II, Tooneelspel. Daarna: MARTON EN FRONTIN,
Mispel.

De HOOFDDIRECTEUREN van het INSTITUUT VOOR DOOFSTOM-
te GRONINGEN, waarschuwen bij dezen een ieder, om aan den te-
genwoordigen BINNEN-VADER van het Instituut of iemand zijner wege,
van hetzelfde, hoegenaamd niets te Crediteren of Goederen te
op speciale Auctoriteit van den RECHTHEESTER, zul-
het ongekeerde geval, deswege gaene Betaling uit des Instituts Kas
te worden.

GRONINGEN den 19 Februarij 1838.

Namens dezelve:
W. J. MEURS WICHERS,
Secretaris.

GENOOTE, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

Op den avond beviel voorspoedig van eenen ZOON M. BARTH, Ech-
tenote van

Dr. J. GERDES OOSTERBEEK.

WILDEKAMP.

den 14 Februarij 1838.

Den 14den veldste voorspoedig van eenen welgeschapene DOCHTER FRADERICA

WICHERS, geliefde Echtgenote van

Mr. E. VAN ERDE,

GRONINGEN

den 17 Februarij 1838.

GRONINGEN den 17 Februarij 1838. Heden morgen beviel mijne Vrouw

C. RIGGERSBERG van eenen ZOON.

W. G. BODEKER,

Heden beviel mijne geliefde Echtgenote JOHANNA MULDER zeer voor-

spoedig van eenen ZOON.

GRONINGEN

den 17 Februarij 1838.

Den 17den middag is zeer voorspoedig befallen van eenen DOCHTER Vrouwe

WICHERS, geliefde Echtgenote van

W. J. VAN BONEVAL FAURE.

GRONINGEN

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

W. J. WICHERTS ARRENCH,

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

Gestrouwd:

den 18 Februarij 1838.

JOH. VAN BERGEN, Boekbinder.

T. VAN BERGEN, geb. VAN BERGEN.

Den 15den in den vroegen morgen overleed alhier onze geliefde Moeder en
Moeder, Majoorvrouw CHARLOTTA LOOFF, Wedw. wijlen des Heer
M. J. B. BARRINKHOFF, in den gezegenden ouderdom van 78 jaren
en 4 maanden; van welk verlies wij lange dezen weg kennis geven aan Vrienden
en Bekenden.

GRONINGEN den 15 Februarij 1838.

G. E. BARRINKHOFF.

Uit aller naam.

Ten gevolge schriftelijke begeerte van de Overledene, zal door de Familie
aanmerkelijk toeken van eenen worden aangenomen.

Heden overleed, in den ouderdom van 69½ jaren, de WelEdel Gestren-

de G. C. VOS VAN RIJWIJK, in leven Magazijnmeester der Artie-

den 17 Februarij 1838.

Vrienden en Bekenden gebaven deze algemeene levens als bijzondere

aan te merken.

Den 17den morgen overleed TIES IJZEBRANDS SCHUTTEMA, in

den 17den ouderdom.

GRONINGEN den 17 Februarij 1838.

H. KLEIN,

J. VAN DER TUUK,

Erceheren.

Ten gevolge tevens als bijzondere kennisgeving aan de Familie.

Van de LEESBIBLIOTHEEK van A. VRIJDAL

den 17den TWEEDE VERVOLG op den CATALOGUS uitgegeven,

den 17den Boekdeel het Publiak voor 5 Cents ter lezing wordt

De VERKOOPING van BOEKEN

van den Boekhandelaar N. C. VAN DER VEEN, die den 15 Januarij 1838
wegens de Vorst was uitgesteld, zal nu plaats hebben op MAANDAG, den
26 Februarij 1838. De Boeken zijn des Zaturdags bevorens te bekomen, de
CATALOGUS is voor 5 Centen te bekomen.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De DIRECTIE maakt bekend, dat door haar zal worden geteld, te Neter-
den, op WOENSDAG, den 28 Februarij 1838.

1832 Kranjags en Kanasters JAVA SUIKER, liggende alhier.

1798. Dito Dito Dito

1798. Dito Dito Dito

Waarvan de Monsters benevens de Notitiën met de Veilconditie
in tijd zullen worden uitgegeven.

AMSTERDAM

den 27 Januarij 1838.

VAN DER HOUTEN, President.

KOOIJ, Directeur (angl. Secretaris).

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De DIRECTIE maakt bekend, dat de VOORJAARSEVEILINGEN
der Maatschappij van 1838 zullen gehouden worden op de Dagen en Plaat-
sen, en bestaan uit de Artikelen en Hoeveelheden hieronder ge-
meld, als:

Te Amsterdam, op DONDERDAG, den 15 Maart 1838:

102,476 Balen JAVA KOFFIJ, liggende alhier.

26,757 dito DITO DITO, " te Amsterdam.

9,129 dito DITO DITO, " te Dordrecht.

Te Rotterdam, op WOENSDAG, den 28 Maart 1838:

180-Vaten NOTENMUSKAAT, liggende te Rotterdam.

200 dito DITO, " te Amsterdam.

120 dito FOELIE, " te Rotterdam.

110 dito DITO, " te Amsterdam.

190 dito NAGELN, " te Rotterdam.

210 dito DITO, " te Amsterdam.

Te Amsterdam, op WOENSDAG, den 18 April 1838:

15,713 Balen JAVA KOFFIJ, liggende alhier.

15,045 dito, 120 dito DITO DITO, " te Rotterdam.

16,175 dito, DITO DITO, " te Dordrecht.

7,771 dito, DITO DITO, " te Middelburg.

De Maatschappij geeft bij deze aankondiging de verzekering, dat zij voor
haar gewone Najaarsveilingen geene andere Koffij en Specerijen, dan de boven-
gemelde partijen, aan de Maakt zal brengen.

De Monsters van de Koffij, in Veiling op den 15 Maart, zullen op
VRIJDAG, den 23 Februarij, die van de Koffij, in Veiling op den 18
April, op WOENSDAG, den 21 Maart, en die van de Specerijen op
MAANDAG, den 26 Februarij verkrijgbaar zijn; terwijl de Notitiën met
de Veilconditie in tijd zullen worden uitgegeven.

AMSTERDAM

den 15 Februarij 1838.

VAN DER HOUTEN, President.

KOOIJ, Directeur (angl. Secretaris).

Op VRIJDAG, den 23 Februarij 1838,

der overblijfsels te 30 uren, zullen, door KERKVOOGDEN der HERVORMDE
GEMEENTE van ROSWINKEL, ten Huize van H. MULDER, alhier, open-
baar, bij Inschrijving en Ophod, onder nadere approbatie, worden uitbesteed:
Het BOUWEN van eenen NIEUWE VRIESCHE SCHUUR en onderscheidene
VERNIEUWINGEN en HERSTELLINGSWERKEN aan de KERKELIJKE GE-
BOUWEN der Gemeente, overeenkomstig de Bestekken, welke ten gemelden
Huize ter lezing voordrillen en volgens de Aanwijzingen, welke bij hen Kerk-
voogden kunnen worden verkregen.

PRIVAAT-INSTITUUT

VOOR

W A A N Z I N N I G E N .

TE ROCKWINKEL, IN HET BREMERSCHE STADGEBIED.

De ondergetekende, DIRECTEUR van dit INSTITUUT, neemt de vrijheid,
zijn CORRESPONDENTEN hiertoe te berispen, dat van zijnen Vader, den
Heer HERMANN ENGELKEN, Sanitar, welke ruim 45 jaren, het heel der
menschheid in dit Vak is werkzaam geweest, en hem het BESTUUR en de
LEIDING over hetzelfde is OVERGEDRAGEN.

Bereids 125 jaren bloeide dit Instituut van Vader op Zoon steeds voort,
en zal op dit Landgoed voortaan de gelegenheid blijven voor OUDERS en
VOOGDEN, om de hooner zorg aanvertrouwde en aan geestverknagte lijdende
ongelukkig individuen aldaar over te brengen.

Deelname en trouwe zorg voor de Ziekten, en een geheel hoonder, door
ondervinding als weldadig bewezen heilmethode en eenpersoonlijk
ppzigt des Doctors over de hem aanvertrouwde Patiënten geven de grootst-
gelijke hoop op herstelling.

Dit Landgoed ligt in eenen der aangenaamste omstreken van Bremen, om-
ringd van TUIN, BOSCH en WEIDEN, alwaar de Ziekten ongestoord kunnen
wandelen, en worden aldaar niet meer dan 25 Kranken, waaronder hoogstens 8
ongeneesbare, opgenomen.

Over de BEDINGINGEN en VOORWAARDEN, waaronder het engagement
voor zoodanige Individuen bepaald is, worden portwije aanvragen gaarne en
vrijwillig beantwoord.

ROCKWINKEL den 1 Februarij 1838.

HERMANN ENGELKEN,

Med. Dr.,

Directeur deses Instituts.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris te Groningen, zal, op HEDEN,
Dingsdag, den 20 Februarij 1838, des avonds te 7 uren, bij E. J. TIDDENS,
in het Huis de Beurs, te Groningen, publiek verkoopen:

I. Een nieuw, welbevaaren VEERSCHIP, varende van het HEERENFEEN
op GRONINGEN, en vice versa, met alle daarbij behoorende OPGOEDEREN,
werdende thans bevaaren door K. J. de VRIES.

II. Een HUIS, aan het Groot Kerkhof, te Groningen, N 83 V, beho-
rende aan de Erven KLOS.

III. Een uet, wel ter nering staand KOOPMANS HUIS, in de Zwepen-
straat, N 155-V, door H. MEIJER bewoond.

IV. Een VROUWEN ZITPLAATS in de A kerk, 1ste Plaat, 1ste Bank
tegenover den Predikstoel, no. 431 — Alles te bezien des daags vóór en op
den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, Adv. en Not.

PUBLIEKE VERHUURING van LAND.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op
Woensdag, den 21 Februarij 1838, des avonds te 6 uren, ten Huize van G.
BACKHAUS, aan het Nieuwe Kerkhof, aldaar, voor een 66 uren, pub-
liek worden verhuurd de navolgende GROENLANDEN, als: 14 B. ge-
legen te Overdijkwegbrug; 11 B. aan den Weidijk aldaar; 4 B. gelegen onder
Dijkweg, en 4 B. gelegen buiten de Aker, onder Groningen, bij de Sten-
pelplaat, thans toebehoorende aan den Vleeschhouwer L. HOEKZEMA, en
zullen het TORGRAS en de NAWEIDE daarvan ieder afzonderlijk,
en om te Weiden.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, openbaar Notaris, residentende
te Groningen, zullen, op Donderdag, den 22 Februarij 1838, des avonds te
7 uren, ten Huize van E. J. TIDDENS, in het Logement de Beurs, aldaar,
publiek worden verkocht:

I. Een groote BEHUIZING, geteekend letter A no. 328 V, het Hong-
landster Feerhuis geneemd, staande op eigen grond Oostzijde aan Den A,
door B. VAN DER PIJL in eigendom bewoond. II. Een KOEPEL met een
TUIN, gelegen ten Oosten aan den Heereweg, even buiten de Heerepoort der
der Stad, toebehoorende aan Mevrouw de Wedw. MUNNICKS. Om No. I op
den 1 Mei en No. 2 dadelijk te aanvaarden.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen,
op Maandag, den 26 Februarij 1838, des avonds te 6 uren, ten Huize van
den Kastelein G. BACKHAUS, in het Blaauwe Paard, aan het Nieuwe Kerk-
hof, aldaar, voor den tijd van 66 uren, publiek worden verhuurd:
ongeveer 11 Bunders best GROENLAND, gelegen aan den Weidijk, toebe-
hoorende aan den Vleeschhouwer F. GOEDHUIS, en ongeveer 8 bunders best
GROENLAND, gelegen buiten de Boteringpoort, bij het Nieuwe Kerkhof,
toebehoorende aan den Heer R. G. HOEKSEMA. Om te Weiden en te
Hooijen, het TORGRAS en de NAWEIDE ieder afzonderlijk, in
Parcelen.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zul-
len, op Donderdag, den 1 Maart 1838, des namiddags te 4 uren, ten Huize

van den **Konink HENDRIK TAPPEKES DE BOER**, te Oosterhoogebrug, voor den tijd van 66½ Saizoen, publiek worden verhuurd:
Ongeveer 44 Bunders GROEN, en BOUWLAND, gelegen onder Euveldunne en Middelen, Gemeente Noordijk, om te Hooijen, Weiden en Bouwen, in onderscheidene Percelen, toebehoorende aan de Erven van **KLAAS JANS BOERMAN**.
De **HERMAN TRIP**, openbaar Notaris, residierende te Groningen, is voornemens, op Vrijdag, den 23 Februarij 1838, des avonds te 7 uren, ten voorve van Mevrouw de Wedw. J. S. BONTKOE, in de Oude, aan de Grooten Huis, te Groningen, publiek te koop te presenteren:
De **HEEREN BEHUIZING** gemerkt letter U no. 27, staande Oostzijde in et midden van de Heerestraat te Groningen, wordende door den Heer L. J. P. DE SAN in huur bewoond; benevens

DEERTIEN EIGENDOMMEN

van **beklemd Boerenplaatsen en Landerijen**, invoege: in nummer 13 dezer Courant, en in de aangeslagene Verkoopbiljetten staat vermeld, met die verandering echter, dat de voormelde Behuizing des daags tevorens en op den Verkoopdag des namiddags van 2 tot 4 uren, in plaats van tot 5 uren, ter bezigtiging zal worden gesteld.
Mr. H. TRIP, Notaris en Procureur.

Op VRIJDAG den 23 Februarij 1838,

des namiddags te 2 uren en vervolgens, zal er, op het Stadhuis te Groningen, op de Lotingzaal, tegen kontant geld, publiek worden verkocht: een partij **SCHUTTERIJROKKEN, BROEKEN, SLOPKOUSEN, SCHAKOTS** en hetgene verder zal worden gepresenteerd; welke Goederen op den dag van verkoop van 1—2 uren kunnen worden bezigtigd.

Mr. E. VAN KERDE,
Notaris.

Tot **ZUIVERING** van **LEGALE, ONINGESCHREVENEN HYPOTHEKEN**, wordt aan een iegelijk, dien zulks zoude mogen aangaan, bekend gemaakt, dat

In den jaer 1800 achtentwintig, den negentienden Februarij, ten verzoeken van **ABEL ABELIUS**, Commissaris, wonende te Groningen, heb ik, **DERK WILKENS**, Tzoon, Deurwaarder bij de Regthank van Ersten Anleg, zitting houdende te Groningen, aldaar wonende, geinsinueerd 1) aan den Heer **OFFICIER** van **JUSTITIE** bij genoemde Regthank; 2) aan Mevrouw **IDA MARIA PAAL**, zonder afzonderlijk beroep, Kintgenote van en ten dezen gestrkt door haren Eheman **HENDRIK BRUGT DOUWES**, Kastelein, wonende te Groningen; 3) aan **HENDRIK JOHANNES LIMBORGH**, Scheepstimmerman, wonende te Groningen, in zijne qualiteit van Toezienenden Voogd over de nog minderjarige Kinderen van **HENDRIK BRUGT DOUWES**, bij wijlen **ANNEGIEN JOHANNES LIMBORGH** in echte verwekt, en 4) aan **JAN HENDRIK LIMBORGH**, Kastelein, wonende te Groningen, in zijne qualiteit van Toezienenden Voogd over de minderjarige Kinderen van **IDA MARIA PAAL**, bij wijlen **FRANS HOLT-HUIS** in echte verwekt, — dat, namens mijnen Requirant, en ten einde na te melden Onroerend Goed te zuiveren van niet ingeschrevene Legale Hypotheken, ter Griffe van welgemelde Regthank is gedeponeerd een Afschrift van een Procès-verbaal van publieke Veiling en Verkoop, gepasseerd voor Mr. **JOHAN WICHERS QUINTUS**, openbaar Notaris, residierende te Groningen, in tegenwoordigheid van Getuigen, den elfden Januarij 1800 achtentwintig, behoorlijk geregistreerd, van welke Akte een Extract is aangeslagen in de Gedeputeerde Regthank, en waarbij door **HENDRIK BRUGT DOUWES**, Kastelein, en zijne hiertoe door hem geautoriseerd en geadsisteerd wordende Echgenoot **IDA MARIA PAAL**, zonder afzonderlijk beroep, beide wonende te Groningen, voor den prijs van op de baten bij die Akte vermeld, aan mijnen Requirant is verkocht een **BEHUIZING**, zijnde **de Heer HERBERG en LOGEMENT, DE NIEUWE KAPPER** genoemd, geteekend letter O no. 127 V, staande Oostzijde aan het Winschoterdiep te Groningen, zittende ten Noorden het Damsterdiep, ten Oosten **DOEDENS**, ten Zuiden de Straat voor het Kleinpoortje, en ten Westen het Schuitendiep, bij het Kadaster bekend onder sectie H no. 958. — Ik heb voorts verklaard, dat, aangezien mijn Requirant niet weet, of, en zoo ja, wie gerechtigd zoude kunnen zijn, om eenige Hypothecaire Inschrijvingen op voorsz. Vast Goed te nemen uit kracht van eenig legaal en staatswettig Regt van Hypotheek, de Requirant uit dien hoofde deze insinuatie zal bekend maken naar het voorschrift van art. 683 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging.

Den Afschrift van voornoemde Akte van Depôt en van deze Insinuatie heb ik gelaten aan den Heer **OFFICIER** van **JUSTITIE** voornoemd, exploit doende aan diens Parquet, alwaar ik sprak met den Heer Mr. **S. GOCKINGA**, Officier van Justitie, die het origineel heeft gevisceerd, en gelijke Afschriften aan de respectieve woonplaatsen van de Geinsinueerden voornoemd, sprekende te ter woonplaats van

- 1) Mevrouw **IDA MARIA PAAL**, met haar in persoon;
 - 2) **HENDRIK JOHANNES LIMBORGH**, met hem in persoon;
 - 3) **JAN HENDRIK LIMBORGH**, met zijne Vrouw **NAAMKE JOHANNES BAKKER**.
- De kosten dazes zijn f 7 — 06½.

(get.) **D. WILKENS**, Tz.

Gezien door ons **OFFICIER** van **JUSTITIE** te Groningen dit origineel Exploit, en een Afschrift van hetzelfde en de daarin vermelde Akte van Depôt ontvangen. **GRONINGEN** den 19 Februarij 1838. (Get.) **S. GOCKINGA**, Lagere staat: Geregistreerd te Groningen, den negentienden Februarij achtienhonderd achtentwintig, deel 32, folio zevenentachtig, recto vak vijf en zes; ontvangen vier regten van tachtig cents, uitmakende met driehonderd opcenten drie gulden viereennegentig cents. (Get.) **POSTER**.

Voor eensluidend Afschrift:

Mr. H. VAN GIFFEN, Procureur.

De **MR. J. BENGERS HORA SICOAMA**, Notaris, op het Hoogezand, zal op Zaterdag den 24 dezer maand, des morgens om 10 uur, ten huize van **A. L. MEURS**, te Marienahoe, ten overstaan van het **VREDEGEREGT** des Kantons **Hoogezand**, publiek verkoopen:

Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, A no. 15, zijnde een **BLOEMKRAAL**, met **HEEM**, **TUIN** en 2 Bund. 50 Roed. **LAND**, alsmede den **EIGENDOM** onder behuizing en een onbehuize **Acqueducte**, doende jaarlijks op 1° Mei tot grondpacht f 3 — 00 en f 1 — 50, een en abder staande en gelegen te **Marienahoe** onder **Kroonveld**, toebehoorende aan de Erven **P. H. BAKKER** en deszelfs weduwe, zullende de Voorwaarden in tijds kunnen vernomen worden ten Kantore van

Mr. J. BENGERS HORA SICOAMA.

BOELDAG VAN BOOMEN.

De **Griffier A. WILDERVANE BRUINS**, in qld, gedenkt, op Maandag, den 26 Februarij 1838, des voormiddags te tien uren, te **Bellingewolde**, publiek te laten verkoopen: meer of min 150 op den Wortel staande zware, middelpuntige en lichte **EDELE of FINE DENNENBOOMEN**; alsmede ongeveer 100 **EIKEN** en **ANDERE BOOMEN**, waaronder een partij groote **ESSCHEN** en **ELZENBOOMEN**, enkele, zeer zware, **BEUKENBOOMEN**, **KERSEN** en **LINDEBOOMEN**; geschikt voor Scheepsbouw, Wagenmakers, enz., enkele tot Molensassen.

Alles staande aan of bij den Heereweg te **Bellingewolde**.

Mr. **S. REIJNDERS**, Notaris te **Appingedam**, zal, op Dinsdag, den 27 Februarij 1838, des avonds te 6 uren, ten Huize van den Kanteldier **R. HOEKSTRA**, te **Appingedam**, ten verzoeken van de Erven van den Heer **Mr. R. P. CLEVERINGA**, publiek verkoopen: Eene welbetimmerde **BEHUIZING** en **STAL**, **DE ZOUTKEET** genoemd, en spatieuze **TUIN**; staande en gelegen te **Appingedam**, thans in gebruik bij den Heer **TEN BRINK**, Rector der Latijnsche Scholen aldaar. De Goederen zullen op Maandag, den 26 Februarij, te bezien zijn.

Mr. **O. DE RANITZ**, Notaris op de **Leek**, zal, ten verzoeken van **HARMANNES G. VISSER**, te **Schaldeburen**, op Donderdag, den 1 Maart 1838, des namiddags te 5 uren, ten Huize van de Erven **VISSER**, bij de Klap te **Grootgast**, publiek te koop presenteren:

I. Eene **BEHUIZING**, **SCHUUR** en **HUT**, no. 30, zijnde een **BAKKERIJ**, benevens de **VASTE BEKLEMMING** van min of meer 4½ Bunders **Bosch** en **Wideland**, doende jaarlijks tot huur f 10 — 50.

II. De **HALFSCHIED** in min of meer 3½ Bunders **Baggelezen**. Alles gelegen te **Schaldeburen**.

Deze Goederen zijn intusschen **UIT DE HAND TE KOOP**.

Mr. **O. DE RANITZ**,
Notaris.

Na bekomen autorisatie zal, tijd en plaats nader te bepalen, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene aanzienlijke **BEHUIZING**, no. 21, met **SCHUUR**, **STALLING** en **WAGENHUIS**, zijnde een neringrijke **BOEKWETMALERIJ**. II. De **VASTE BEKLEMMING** van 1 Bunder, 77 Roeden **Groenland**, doende jaarlijks tot een vast huur f 28 — 00; en III. 1 Bunder, 76 Roeden en 10 Ellen **VRIJ EIGEN GROENLAND**; alles staande en gelegen in en nevens het **Dorp Gryskekerk**, toebehoorende aan de Wedw. en Kinderen van wijlen **E. A. GORTER**, in leven **Boekweitemolenaar** aldaar.

Mr. **M. DE MUINCK**.

DE AANGEKONDIGDE VERKOOPING

in het **BOELHUIS** in den **CAROLI-WEG** blijft voortdurend, om het koudwater, **UITGESTELD**.

UIT DE HAND TE KOOP,

om op den 1 Mei te aanvaarden:

De **BEHUIZING** van **J. A. DE VRIES**, aan het **Damsterdiep**, waarover het grootste gedeelte van den Koopschat kan blijven staan.

Bij den Zaakwaarnemer **SMIT**, nabij den **Poelpoortenhoog**, te **Groningen**, is tegen Mei e.k. verkrijgbaar:

TE KOOP: De **BEHUIZING**, in de **Harderijestraat**, zwart W 18.
TE HUUR: De **BEHUIZING**, in de **Kleine Lehenstraat**, zwart F 9.
OP RENTE, over **Landerijen**, onder genot van **Privilegie**, twee **KAPITALEN**, een a **VIJF** en een a **VIJFDEUZEND GULDENS**.

UIT DE HAND TE KOOP of TE HUUR:

I. Eene groote, wel betimmerde **HEEREN BEHUIZING** met een fraai aangelegden **TUIN**.
II. 3 **WOONKAMERS** met **DRUIVENTREKKASTEN** en daar achter gelegen grooten **TUIN**, benevens een **BERGPLAATS**.

Alles staande en gelegen in de **Violenstraat**, en te bezingen bij den **Timmerman H. DE BOER**, in de **Nieuwe Ebbingestraat**.

TE HUUR, op primo Mei:

Eene **HEEREN BEHUIZING** in de **N. Ebbingestraat**, letter M no. 300. Te bezingen bij

J. MEINERS.

TE HUUR,

om dadelijk te aanvaarden:

Twee **GEMEENBELEERDE BOVEN-VOORKAMERS**, bij den **Koopman W. REINDERS**, aan de **Groote Markt**.

TE HUUR, tegen Mei:

Twee **KAMERS** en een **KELDER**, behlende voor en achter een' vrijen **Uitgang**, met een' **TUIN** er achter, bij **H. OLTAMP**, te **Eelde**.

Bij **E. DE BOER & ZONEN**, gekwalificeerde **Kollektors** der **KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ**, aan de **Vischmarkt**, te **Groningen**, zij voor de 173ste **LOTERIJ**, waarvan de **VIJFDE KLASSE** op **MAANDAG**, den 19 Februarij 1838, is begonnen te trekken, **LOTEN** in **Koor** en in **Huur**, volgens **Prijs-Courant**, te bekomen.

Er wordt gevraagd, tegen aanstaanden MEI:

Een **SMIDSKNIGHT**, zijn **WERK**, en vooral het **BESMEDEN** van **IJZERWERK** voor **RIJTUIGEN**, alsmede het **HUISWERKEN** goed verstaande. Te bezingen bij den **DRUKKER DEZER**.

BURGEMEESTER en **WETHOUDEREN** der **Stad Groningen** hebben de prijzen van het **BROOD** bedien gezet als volgt:

Het grof Roggetbrood van 4 Pond f 0 — 32, per Pond f 0 — 08.
De Grofweeten Bol f 5 Ouncen - 0 — 11, „ „ - 0 — 22.
De Fransche Bol f 3 Ouncen - 0 — 12, „ „ - 0 — 40.
De Regelwegge f 3 Ouncen - 0 — 11, „ „ - 0 — 36.
De Hollandse of Tarwebol f 3 Ouncen - 0 — 10, „ „ - 0 — 34.
GRONINGEN den 19 Februarij 1838.

Burgemeester en Wethouders: **J. F. VAN IJDEKING**.
De Secretaris bij het Bestuur der **Stad Groningen**: **R. LOHMEIJER**.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ. OP DE BEURS TE AMSTERDAM, den 16 Februarij.

ROGGE goed prijs houdende: 68, 69, 70 f 4, f 4, 35, 70.
BOEKWEIT aan benodigde gebruikers: 64 f Zand f 5. — GERST wel te plaatsen: 56, 57 Winter f 3, 30, 50; 56, 58 Zomer f 3, 20, 35 a 40; 60 f Knobbe f 3, 45 a 50. — **HAVER** afzonderl. 44, 47, 50 f dikke f 2, f 2, 15, 35; 38, 40 f blanke Voer f 1, 65, 80 a 30, 42 f zwarte dito f 1, 60, 75, 80 a 95. — **PAARDENBOONEN** f 3, 60, 75; witte f 3, 60, 75; GROVE GORT f 6, 50. — **KOOLZAAD** hoog gehouden, doch niet in omloop. — **RAAPOLIE** f 33, 80 a f 34.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ. OP DE BEURS TE AMSTERDAM.

WINTER wel 200 graas; bij partij is verkocht: 131 f p. Rijn f 245; 126 f p. Wism. f 240; 128 f o. Zeeuws. f 235. — **ROGGE** ook goed prijs houdende: 124 f n. Geld. f 160 bij open water te leveren. — **GERST** in één doen: 106 f i. Vr. Winter f 125, f 126; 100 f n. Vr. Zomer f 110. — **HAVER** wettigste: 70, 72, 78 f o. Voer f 70, f 72, f 75 aan de Zaan; 73 f dito f 73; 82 f Gort dikke f 87; alles bij partijen. — **BOEKWEIT** in één doen, doch zonder knobbe: 56, 57 f; 58 f. — **KOOLZAAD** dadelijk 2 p. v. hooger: Kromhornsche en Groningsche 52 p. v.; Oud. Noordsche strandisch 54 p. v.; op 9 vat in Sept. 60 p. v.; zijnde 4 p. v. hooger. — **LIJNZAAD** 50 laatste verkopen f 15 hooger: 109, 110 f Koningsberger f 230; 40 f v. v. v. f 230. — **RAAP** en **LIJNOLIE** zeer willig: per 6 w. f 37, 50; vlieg f 36, 50; in land f 37, 50. — **MEI** f 36 a f 36, 75, den 1 Sept., Oct. en Nov. f 36, 75; f 37, 25. — **LIJNOLIE** per 6 w. f 30, 50; vlieg. 30; den 1 Maart en April f 30; den 1 Mei f 30 a f 30, 25.

LONDEN, den 12 Februarij. Hoewel de vorst op nieuw is begonnen, blijft toch de den jongsten doof de rivier voor de stad open. Van de onderscheidene Graansoorten is veel aangevoerd. Nieuwe, goed geconditioneerde Tarwe goed levendige vraag. Gerst was minder begerd, hetwelk ook met Haver het geval was; indien men de prijzen van den 8 Januarij had willen aannemen, zoude van alle granen veel zijn overblijvend.

Van den 13den. Het regt op Tarwe bedraagt thans 35 sh. 8 p., Gerst 19, 10, Haver 10, 0, Rogge 27, 3. De gemiddelde prijs was verleden week van Tarwe 55 sh. 6 p., Gerst 20, 0, Haver 19, 11 en Rogge 29, 1.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, op de Beurs te AMSTERDAM, den 17 Febr.

Naam.	Werk. Sch. 1837 p. 53 1/2	53 1/2	102	Aand. Trav. 1837 p. 53 1/2	53 1/2	102
ditte dito	53 1/2	102 1/2	102	Ditto te Parijs	53 1/2	102
Uitgevoerde ditte	53 1/2	102 1/2	102	E. O. H. 1837 p. 53 1/2	53 1/2	102
Koninkl. van ditte	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1838 en 1839	53 1/2	102
Amort. Syndic 1837 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Cert. bij ditte 1837 p. 53 1/2	53 1/2	102
ditte ditte	53 1/2	102 1/2	102	Obl. te Londen	53 1/2	102
Handelsmach. 1837 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Cert. te Hamburg	53 1/2	102
N. d. 1837	53 1/2	102 1/2	102	Inschr. in Assign.	53 1/2	102
O. T. Lening	53 1/2	102 1/2	102	Certific. van ditte	53 1/2	102
Aand. Kassa 1837 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1837 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1838 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1838	53 1/2	102
Aand. Kassa 1839 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1838 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1840 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1839	53 1/2	102
Aand. Kassa 1841 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1839 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1842 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1840	53 1/2	102
Aand. Kassa 1843 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1840 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1844 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1841	53 1/2	102
Aand. Kassa 1845 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1841 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1846 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1842	53 1/2	102
Aand. Kassa 1847 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1842 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1848 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1843	53 1/2	102
Aand. Kassa 1849 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1843 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1850 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1844	53 1/2	102
Aand. Kassa 1851 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1844 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1852 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1845	53 1/2	102
Aand. Kassa 1853 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1845 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1854 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1846	53 1/2	102
Aand. Kassa 1855 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1846 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1856 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1847	53 1/2	102
Aand. Kassa 1857 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1847 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1858 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1848	53 1/2	102
Aand. Kassa 1859 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1848 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1860 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1849	53 1/2	102
Aand. Kassa 1861 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1849 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1862 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1850	53 1/2	102
Aand. Kassa 1863 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1850 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1864 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1851	53 1/2	102
Aand. Kassa 1865 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1851 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1866 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1852	53 1/2	102
Aand. Kassa 1867 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1852 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1868 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1853	53 1/2	102
Aand. Kassa 1869 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1853 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1870 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1854	53 1/2	102
Aand. Kassa 1871 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1854 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1872 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1855	53 1/2	102
Aand. Kassa 1873 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1855 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1874 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1856	53 1/2	102
Aand. Kassa 1875 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1856 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1876 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1857	53 1/2	102
Aand. Kassa 1877 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1857 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1878 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1858	53 1/2	102
Aand. Kassa 1879 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1858 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1880 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1859	53 1/2	102
Aand. Kassa 1881 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1859 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1882 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1860	53 1/2	102
Aand. Kassa 1883 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1860 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1884 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1861	53 1/2	102
Aand. Kassa 1885 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1861 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1886 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1862	53 1/2	102
Aand. Kassa 1887 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1862 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1888 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1863	53 1/2	102
Aand. Kassa 1889 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1863 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1890 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1864	53 1/2	102
Aand. Kassa 1891 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1864 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1892 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1865	53 1/2	102
Aand. Kassa 1893 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1865 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1894 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1866	53 1/2	102
Aand. Kassa 1895 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1866 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1896 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1867	53 1/2	102
Aand. Kassa 1897 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1867 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1898 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1868	53 1/2	102
Aand. Kassa 1899 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1868 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1900 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1869	53 1/2	102
Aand. Kassa 1901 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1869 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1902 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1870	53 1/2	102
Aand. Kassa 1903 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1870 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1904 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1871	53 1/2	102
Aand. Kassa 1905 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1871 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1906 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1872	53 1/2	102
Aand. Kassa 1907 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1872 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1908 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1873	53 1/2	102
Aand. Kassa 1909 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1873 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1910 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1874	53 1/2	102
Aand. Kassa 1911 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1874 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1912 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1875	53 1/2	102
Aand. Kassa 1913 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1875 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1914 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1876	53 1/2	102
Aand. Kassa 1915 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1876 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1916 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1877	53 1/2	102
Aand. Kassa 1917 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1877 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1918 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1878	53 1/2	102
Aand. Kassa 1919 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1878 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1920 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1879	53 1/2	102
Aand. Kassa 1921 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1879 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1922 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1880	53 1/2	102
Aand. Kassa 1923 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1880 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1924 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1881	53 1/2	102
Aand. Kassa 1925 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1881 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1926 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1882	53 1/2	102
Aand. Kassa 1927 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1882 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1928 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1883	53 1/2	102
Aand. Kassa 1929 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1883 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1930 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1884	53 1/2	102
Aand. Kassa 1931 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1884 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1932 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1885	53 1/2	102
Aand. Kassa 1933 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1885 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1934 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1886	53 1/2	102
Aand. Kassa 1935 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1886 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1936 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1887	53 1/2	102
Aand. Kassa 1937 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1887 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1938 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1888	53 1/2	102
Aand. Kassa 1939 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1888 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1940 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1889	53 1/2	102
Aand. Kassa 1941 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1889 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1942 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1890	53 1/2	102
Aand. Kassa 1943 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1890 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1944 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1891	53 1/2	102
Aand. Kassa 1945 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1891 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1946 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1892	53 1/2	102
Aand. Kassa 1947 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1892 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1948 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1893	53 1/2	102
Aand. Kassa 1949 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1893 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1950 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1894	53 1/2	102
Aand. Kassa 1951 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1894 p. 53 1/2	53 1/2	102
Aand. Kassa 1952 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Ditto 1895	53 1/2	102
Aand. Kassa 1953 p. 53 1/2	53 1/2	102 1/2	102	Polen, Aand. 1895 p. 53 1/2	53 1/2	102